Američtí teroristé a špioni před státním soudem v Praze

Spravedlivý rozsudek nad bandou amerických teroristů a špionů

Tiskové zprávy v Rudém právu o procesu s Janem Hoškem a spol. jako součást kampaně proti vnějším nepřátelům.

Press releases in Rudé právo about the trial with Jan Hošek and Co. as a part of the campaign against the internal adversary.

Proces se skupinou velezrádců a špionů

Jednotu lidu agenti nenaruší

Tiskové zprávy v Rudém právu k inscenovanému procesu Anton Kandráč a spol.

Press releases in Rudé právo regarding the staged trial of Anton Kandráč and Co.

Soudní procesy

Postih za účast v zahraničním odboji patřil mezi nejtvrdší.

Příležitostně bývaly případy agentů-chodců využity k veřejným propagandistickým kampaním proti Západu a k zastrašení potenciálních odpůrců režimu. Tresty udělené v těchto procesech byly zvlášť vysoké.

Ve dnech 10.–12. ledna 1952 proběhl před Státním soudem v Praze proces s osmi kurýry. Skupinu zcela účelově sestavil a průběh procesu připravil nácelník vyšetřovacího sektoru VLB škpt. Milan Moučka, který mj. vedl dříve proces s Miladou Horákovou. Moučka navrhl i propagaci procesu.

Za velezradu a vyzvědačství byli odsouzeni: bývalý zástupce okresního velitele SNB v Tachově Jan Hošek (*1904), Emanuel Rendl (*1923), Jaroslav Dvořák (*1930), Josef Liška (*1922), Petr Čížek (*1913) k trestu smrti. Dále František Kroc (*1924), Robert Sünderhauf (*1928) a František Dolínek (*1915) na doživotí.

Tresty smrti byly vykonány 6. února 1952 v Praze na Pankráci.

Poručík SNB Jan Hošek uprchl v lednu 1949 před následky své činnosti proti režimu do zahraničí. Jako kurýr CIC absolvoval nejméně devět cest do Československa. Získával informace, převáděl uprchlíky, budoval zpravodajskou síť. Koncem července 1951 byl při cestě do ČSR na hranicích zatčen.

Emanuel Rendl byl za nacistické okupace vyšetřován gestapem a pak působil v jugoslávské osvobozenecké armádě. V září 1949 odešel do zahraničí. Pracoval jako kurýr ve skupině Františka Bogataje. V červnu 1951 byl při návratu z patrně první cesty do Československa na hranicích zatčen. Na své cestě vybudoval zpravodajskou síť.

Dělník Jaroslav Dvořák odešel z Československa na druhý pokus v srpnu 1950. Byl získán ke spolupráci patrně CIC, absolvoval zpravodajský výcvik a v listopadu 1951 byl vyslán se zpravodajskými úkoly do Československa. Již při této první cestě byl na hranicích zadržen, poté co na hlídku pohraniční stráže spustil palbu. Při přestřelce přišel o oko.

Dělník Josef Liška byl vězněn již za nacistické okupace, od roku 1950 pak za údajnou zpronevěru. V květnu 1951 se mu podařilo utéct z vězeňského tábora na Jáchymovsku do Německa.

Dělník a bývalý příslušník SNB Petr Čížek byl odsouzen v říjnu 1949 za údajnou zpronevěru. V květnu 1951 uprchl s Josefem Liškou a dalšími vězni do Německa. Spolu s Liškou ho získal ke spolupráci František Bogataj. Po absolvování výcviku byli oba vysláni v říjnu 1951 do Československa. Při přechodu hranice byli 4. října 1951 zadrženi.

S lidmi, kteří poskytli pomoc, informace a spolupráci obviněným, bylo zorganizováno dalších pět následných procesů, v nichž bylo odsouzeno 32 osob.

Další takový exemplární proces byl připraven na jaro 1954. Měl mít především preventivní a zastrašující účel.

Ve dnech 26.–27. dubna 1954 v procesu se skupinou „Kandrač a spol.“ byli odsouzeni k dlouholetým trestům odnětí svobody kurýři Bohumil Joska, Vilém Hauptman, Jan Jedlička a Otakar Kulendík. Anton Kandrač a Karel Gruber byli odsouzeni k trestu smrti a dne 29. května 1954 v Praze popraveni. Spoluodsouzení se většinou ani neznali, „skupina“ byla uměle sestavena a proces účelově připravený.

Celá statistika obětí kurýrů a jejich spolupracovníků je zatím neúplná. Na 250 kurýrů bylo uvězněno, jedenáct zemřelo následně ve vězení. Devatenáct kurýrů komunisté popravili, nejméně sedm zahynulo na hranicích.

Falešný občanský průkaz Antona Kandráče na jméno Jožo Medveď. zdroj: ABS

Falsified I.D. document of Anton Kandráč in the name of Jožo Medveď.

Falešná členská legitimace KSČ na jméno Jiří Jirásek jako krytí Jaroslava Dvořáka. zdroj: ABS

Falsified Czechoslovak Communist Party (KSČ) membership ID card in the name of Jiří Jirásek, the cover name of Jaroslav Dvořák.

Falešná občanská legitimace Jaroslava Dvořáka na jméno Jiří Jirásek. zdroj: ABS

Falsified ID card of Jaroslav Dvořák, in the name of Jiří Jirásek.

Fotografie kurýra Františka Dolínka z vyšetřovacího spisu StB. zdroj: ABS

Photographs of the courier František Dolínek from his State Security (StB) investigation file.

Fotografie kurýra Jaroslava Dvořáka z vyšetřovacího spisu StB. Na fotografii je patrné zranění způsobené při přestřelce na státní hranici. zdroj: ABS

Photographs of the courier Jaroslav Dvořák from his StB investigation file. His wound caused by the shooting on the state border is apparent in the picture.

Falešný občanský průkaz kurýra Jana Hoška. zdroj: ABS

Falsified ID card of the courier Jan Hošek.

Fotografie Jana Hoška v uniformě SNB. zdroj: ABS

Photograph of Jan Hošek in his National Security Corps (SNB) uniform.

Fotografie kurýra Jana Hoška z vyšetřovacího spisu StB. zdroj: ABS

Photographs of the courier Jan Hošek from his StB investigation file.

Jan Hošek v čele jednotky SNB. zdroj: ABS

Jan Hošek at the head of the SNB unit.

Výzbroj kurýra Jana Hoška. zdroj: ABS

Jan Hošek's equipment.

Court trials

Punishments for participation in the international resistance belonged among the most severe.

Occasionally, the cases of “agent-walkers” were used in public propaganda campaigns aimed against the West and intended to intimidate potential regime opponents. Punishments in such trials were some of the most severe.

A trial with eight couriers took place before the State Court in Prague between January 10-12, 1952. Staff Captain Milan Moučka, Chief of Investigation Sector VI.B, who had previously directed Milada Horáková’s trial, put the group together deliberately and prepared the structure of the trial. Moučka also proposed to publicize the trial.

Those sentenced for high treason and espionage were: former deputy district commander of the National Security Corps (SNB) in Tachov Jan Hošek (*1904) – death sentence; Emanuel Rendl (*1923) – death sentence; Jaroslav Dvořák (*1930) – death sentence; Josef Liška (*1922) – death sentence; Petr Čížek (*1913) – death sentence; František Kroc (*1924) – life sentence; Robert Sünderhauf (*1928) – life sentence; and František Dolínek (*1915) – life sentence.

The capital punishment was executed in Prague-Pankrác on February 6, 1952.

SNB Lieutenant Jan Hošek left the country in January 1949 to avoid the consequences of his anti-regime activity. As a US Counter Intelligence Corps (CIC) courier, he made at least nine trips to Czechoslovakia. He collected information, guided refugees, and built an intelligence network. He was arrested on the border on his way to Czechoslovakia towards the end of July 1951.

Emanuel Rendl was interrogated by the Gestapo during the Nazi occupation and later served in the Yugoslavian liberation army. He left the country in September 1949, and worked as a courier in František Bogataj’s group. He was arrested on the border while returning from what was likely his very first trip to Czechoslovakia in June 1951. He built an intelligence network on his way.

Laborer Jaroslav Dvořák left Czechoslovakia on his second attempt in August 1950. He was recruited for cooperation, probably by the CIC, took an intelligence course, and was sent to Czechoslovakia with intelligence assignments in November 1951. He was arrested on the border on his first trip, after firing at the border patrol. He lost an eye in the shooting.

Laborer Josef Liška was imprisoned during the Nazi occupation, and then again from 1950, allegedly for fraud. He escaped from a prison camp in the Jáchymov area to Germany in May 1951.

Worker and former SNB member Petr Čížek was sentenced in October 1949, allegedly for fraud. He escaped to Germany with Josef Liška and other prisoners in May 1951. František Bogataj recruited him and Liška for collaboration. After participating in training courses, they were both sent to Czechoslovakia in October 1951. They were arrested on October 4, 1951 while crossing the border.

Five other trials were staged for people who gave the accused help, information, and cooperation, and 32 people were sentenced.

Another fabricated trial was prepared in the spring of 1954. Its purpose was primarily to be preventive and intimidating.

Couriers Bohumil Joska, Vilém Hauptman, Jan Jedlička, and Otakar Kulendík were sentenced for long-term imprisonment in the “Kandrač and company” trial April 26-27, 1954. Anton Kandrač and Karel Gruber were sentenced to death and executed in Prague on May 29, 1954. The fellow convicts mostly did not even know each other – the “group” was fabricated and the trial was biased.

The statistics of victims on the part of couriers and their collaborators are still incomplete. Some 250 couriers were imprisoned; eleven died in prison afterwards. Nineteen couriers were executed, and at least seven died on the border.

Falešný občanský průkaz kurýra Josefa Lišky. zdroj: ABS

Falsified ID card of the courier Josef Liška.

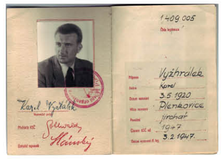

Falešná členská legitimace KSČ na jméno Karel Výžhrálek jako krytí kurýra Josefa Lišky. zdroj: ABS

Falsified KSČ membership card in the name of Karel Výžhrálek, the cover name of Josef Liška.

Fotografie kurýra Josefa Lišky z vyšetřovacího spisu StB. zdroj: ABS

Photographs of the courier Josef Liška from his StB investigation file.

Fotografie kurýra Františka Kroce z vyšetřovacího spisu StB. Kroc byl ze zahraničí vyslán k převedení Jany Horákové z Československa. zdroj: ABS

Photographs of the courier František Kroc from his StB investigation file. Kroc was sent from abroad to guide Jana Horáková out of Czechoslovakia.

Fotografie kurýra Petra Čížka z vyšetřovacího spisu StB. zdroj: ABS

Photographs of the courier Petr Čížek from his StB investigation file.

Falešná občanská legitimace Emanuela Rendla na jméno Jiří Hron. zdroj: ABS

Falsified ID card of Emanuel Rendl, in the name of Jiří Hron.

Fotografie kurýra Roberta Sünderhaufa z vyšetřovacího spisu StB. zdroj: ABS

Photographs of the courier Robert Sünderhauf from his StB investigation file.

Fotografie kurýra Emanuela Rendla z vyšetřovacího spisu StB. zdroj: ABS

Photographs of the courier Emanuel Rendl from his StB investigation file.